ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Heleny Karetové a soudců JUDr. Jany Jirmářové a JUDr. Ivana Kratochvíla v právní věci

žalobce: **FinArt,s.r.o.,** IČ: 47537787
sídlem Rudná, Riegrova 373
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Dejlem LL.M.,PhD.
se sídlem Jungmannova 24, Praha 1

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**
se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2
zastoupené **Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových**
se sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, Praha 2

o 38 190 968 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobce i žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 27. února 2014, č.j. 15 C 240/2012 – 477, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 22. dubna 2014, č.j. 15 C 240/2012 – 490,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se v napadeném vyhovujícím výroku II. o věci samé **m ě n í** tak, že se žaloba, aby žalované byla uložena povinnost zaplatit žalobci částku 25 266 796 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05% od 25.4.2013 do zaplacení, **z a m í t á .**

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku 2 100 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žalobce je povinen zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení státu částku 8 864 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet Obvodního soudu pro Prahu 2.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně výrokem I. zastavil řízení co do částky 12 924 172 Kč s úrokem z prodlení ve výši 7,05% p.a. z této částky od 9.11.2012 do zaplacení, a to poté, co žalobce vzal v průběhu řízení žalobu v tomto rozsahu zpět. Výrokem II. vyhověl žalobě a uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku 25 266 796 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 7,05% od 25.4.2013 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku. Žalobu v části, jíž se žalobce domáhal zaplacení úroků z prodlení z částky 25 266796 Kč ve výši 7,05% od 9. 11. 2012 do 24.4.2013 zamítl (výrok III.). O náhradě nákladů řízení rozhodl tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 257 431,90 Kč**,** a to do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho právního zástupce (výrok IV.). Doplňujícím usnesením nepřiznal České republice proti žalované právo na náhradu nákladů řízení státu (výrok I.) a žalobci uložil povinnost zaplatit České republice na náhradě těchto nákladů částku 2 863 Kč do tří dnů od právní moci usnesení (výrok II.).

2. Takto rozhodl poté, co z provedeného dokazování zjistil, že žalovaná již v předběžném projednání nároku a v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 sp.zn. 26 C 149/2009 (v němž žalobce požadoval náhradu nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14 Cm 69/2001) shledala nesprávný úřední postup spočívající v nepřiměřené délce řízení vedeného u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14 Cm 69/2001, za což žalobce odškodnila. Protože však jde o otázku skutkovou, nikoli právní, zabýval se soud I. stupně skutečností, zda v posuzovaném řízení k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení skutečně došlo, či nikoli. Poté, co konstatoval, že řízení trvalo od 21.2.2001 do 3.12.2009, tj. 7 let a 10 měsíců, řízení proběhlo opakovaně na dvou stupních soudní soustavy, jeho předmětem byla otázka, zda nemovitosti zakoupené žalobcem patří, či nepatří do konkurzní podstaty úpadce, že soud I. stupně vyhlásil celkem čtyři rozsudky, z nichž tři byly jako nesprávné odvolacím soudem zrušeny, ve věci byl vypracováván znalecký posudek, bylo prováděno dokazování, řízení probíhalo na dvou stupních soudní soustavy, nejednalo se o věc, která by byla extrémně složitá, ve věci byl shledán jeden delší průtah v trvání cca 1 roku (od srpna 2001 do července 2002), řízení probíhalo poměrně plynule a žádný ze tří vyhlášených prvostupňových rozsudků nebyl natolik přesvědčivý, aby jej bylo možné potvrdit, dovodil, že v daném případě k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce výše uvedeného řízení došlo.

3. Soud I. stupně se dále zabýval skutečností, zda-li tento nesprávný úřední postup je v příčinné souvislosti s tvrzenou škodou. K tomuto bylo podle něj nutné předběžně stanovit, jaká by byla přiměřená délka řízení tak, aby k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení nedošlo, tj. k jakému datu by řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14Cm 69/2001 při obvyklém běhu událostí vzhledem k chování

účastníků, chování státu, předmětu žaloby a obtížnosti sporu mohlo být v přiměřené době skončeno. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem dospěl k závěru, že obvykle jsou jako spory přiměřené svojí délkou počítány spory trvající při obecně průměrné složitosti s obecně průměrně chovajícími se účastníky řízení a předmětem daného řízení cca tři až čtyři roky. Bylo-li předmětné řízení zahájeno dne 21.2.2001, mělo být podle těchto úvah skončeno nejpozději počátkem roku 2005. Pokud by tedy řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14 Cm 69/2001 bylo skončeno v této době, bylo by svojí délkou přiměřené podobným sporům. V takovém případě by ke vzniku nesprávného úředního postupu nedošlo. Soud I. stupně zde souhlasil se žalobcem, že konečným rozhodnutím ve věci mohlo být v daném případě druhé rozhodnutí Vrchního soudu v Praze čj. 136 Cmo 438/2004 – 136 ze dne 20.12.2004, kdy řízení probíhalo již čtyři roky, jednalo se o již druhé rozhodování soudu II. stupně a ve věci již měly a mohly být vyřešeny zejména právní otázky týkající se platnosti odstoupení od kupní smlouvy. K tomuto datu mohlo být také ve věci rozhodnuto. Soud I. stupně tedy jako rozhodný okamžik, ke kterému mělo být řízení skončeno a ke kterému měly být žalobci vydány nemovitosti z konkurzní podstaty a s tím spojené i navrácení dispozičních práv žalobci jako vlastníkovi uvedených nemovitostí, označil den, kdy nabylo právní moci v pořadí druhé rozhodnutí odvolacího soudu (usnesení Vrchního soudu ze dne 20.12.2004, čj. 136 Cmo 438/2004 – 136), tj. 25.1.2005.

4. K tomuto datu potom posuzoval i žalobní tvrzení a jejich prokázání ohledně tvrzené škody, a to v tom směru, zda-li by v případě, že by žalobce disponoval s předmětnými nemovitostmi již ke dni 25.1.2005, tyto při obvyklém běhu událostí prodal a (ne)vznikla by mu tvrzená škoda. Vzal přitom za prokázané, že žalobce dne 22.1.2004 informoval Vrchní soud v Praze, že má možnost nemovitosti prodat a splatit tak závazky věřitelům, přičemž skutečnost, že věřitelé požadovali zaplatit své závazky, měl za prokázané ze zápisu z jednání ze dne 22. 10. 2003 a z výslechu svědka C., který v té době působil na pozici xxx žalobce.

5. Soud I. stupně se dále zabýval požadavkem žalobce na zaplacení částky 4 053 320 Kč, spočívajícím v rozdílu mezi tržní cenou nemovitostí v xxx - objektu č.p. xxx s příslušenstvím na st. parc. č. xxx a pozemkových parc. xxx a xxx v kat. území xxx ke dni 31.1.2005, a cenou, kterou žalobce dosáhl prodejem této nemovitosti po vyloučení této nemovitosti z konkurzní podstaty. Po provedeném dokazování dospěl k závěru, že žalobce v řízení prokázal, že pokud by posuzované řízení vedené u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14Cm 69/2001 netrvalo nepřiměřeně dlouhou dobu a mohlo být skončeno ke konkrétnímu datu vytyčenému lednem 2005, při obvyklém běhu událostí, tj. pokud by žalobce byl faktickým vlastníkem daných nemovitostí, neboť tyto by již byly v důsledku přiměřeně dlouhého řízení vedeného Městským soudem v Praze z konkurzní podstaty vyloučeny, potom by došlo k jejich prodeji společnosti Sxxxl, s.r.o., a to za cenu nejméně 5 100 000 Kč. Rozdíl mezi cenou, za kterou by žalobce nemovitosti prodal v roce 2004/2005 a částkou, za kterou je fakticky prodal po skončení posuzovaného řízení, činí částku 4 151 200 Kč. Po odečtu zaplacené daně z převodu nemovitostí by žalobce dosáhl čistého zisku 4 053 320 Kč, což je také faktická výše škody. Soud I. stupně tak shledal žalobu v tomto rozsahu důvodnou.

6. Na základě obdobné úvahy se dále zabýval i požadavkem žalobce na zaplacení částky 17 279 146 Kč spočívající v rozdílu mezi tržní cenou nemovitostí v xxx (pozemek a stavba parc.č. xxx, č.p. xxx, xxx, bez č.p., xxx č.p. xxx, xxx, bez č.p., pozemek parc.č. xxx, xxx, xxx, xxx, xxx) ke dni 31.1.2005, a cenou, kterou žalobce dosáhl prodejem těchto nemovitostí v dobrovolné dražbě po vyloučení těchto nemovitostí z konkurzní podstaty. Jako u předchozích nemovitostí v xxx dospěl na základě provedeného dokazování k závěru, že o koupi nemovitostí v xxx měla k tomuto datu zájem jednak společnost AxxxS,

a.s., která chtěla předmětný areál využít pro stavbu nového autosalonu zn. xxx, její cenová nabídka se pohybovala na úrovni 115 mil. Kč, měla přislíbeno financování od banky a byl připraven i text smlouvy o budoucí smlouvě kupní, a jednak zde byli i další zájemci, pokud by k realizaci prodeje společnosti AxxxS, a.s., nedošlo (společnost Axxx xxxg, a.s., společnost Jxxx xxx xxx xxxe). Soud I. stupně tak měl za prokázanou skutečnost, že pokud by nemovitosti byly k dispozici, byly by při obvyklém běhu událostí s pravděpodobností hraničící s jistotou prodány. Protože tyto nemovitosti byly žalobcem prodány v dobrovolné dražbě až dne 26.10.2011 za částku 81 600 000 Kč, pak částku ve výši 17 279 146 Kč, představující rozdíl mezi cenou, za jakou by žalobce prodal nemovitosti v roce 2005 (tj. částkou 112 500 000 Kč), a cenou dosaženou v rámci dražby (tj. 81 600 000 Kč), tj. rozdíl ve výši 30 900 000 Kč, po odpočtu čistého provozního příjmu z těchto nemovitostí od roku 2005 do roku 2011 ve výši 13 620 854 Kč, považoval za škodu, která mu fakticky vznikla v souvislosti s nepřiměřeně dlouhým soudním řízením.

7. Žalobci konečně přiznal i nárok na náhradu škody ve výši 3 934 330 Kč, představující žalobcem zaplacenou vyšší daňovou povinnost v podobě daně z příjmu právnických osob. Došlo-li by totiž k prodeji nemovitostí již v roce 2005, činila by daňová povinnost za období roku 2005 – 2011 částku 0,- Kč. Soud I. stupně tak posoudil i tento nárok žalobce jako opodstatněný.

8. Protože žalobce uplatnil svůj nárok u žalované dne 24. 10. 2012, přičemž podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 4037/2011 je možné požadovat zákonný úrok z prodlení až po uplynutí šesti měsíců od uplatnění nároku u žalované, soud I. stupně přiznal žalobci zákonný úrok z prodlení až od 25.4.2013. Nárok na úhradu úroků z prodlení požadovaných žalobcem do tohoto data zamítl jako nedůvodný.

9. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. s přihlédnutím k poměrnému úspěchu účastníků, když žalobce měl ve sporu úspěch v rozsahu 32,3%, takže mu přiznal nárok na náhradu vzniklých nákladů ve výši 257 431,90 Kč.

10. O náhradě nákladů řízení státu rozhodl s odkazem na ust. § 148 odst. 1 a § 150 o.s.ř., když přihlédl jednak k výše zmíněnému poměrnému úspěchu účastníků a jednak k tomu, že na straně žalované jde o tutéž osobu, jíž by měla být náhrada těchto nákladů přiznána.

11. Proti tomuto rozsudku podali odvolání oba účastníci.

12. Žalobce v odvolání, které směřovalo pouze proti výroku IV. o nákladech řízení, namítl, že soud I. stupně nesprávně určil, že žalobce měl ve sporu úspěch pouze v rozsahu 32,3%, když je zřejmé, že pokud žalovaná částka činila 38 190 968 Kč a žalobci byla přiznána částka 25 266 796 Kč, představuje jeho procesní úspěch 66,16%. V takovém případě, představovala-li celková výše nákladů vzniklá žalobci (a konstatovaná i soudem I. stupně) částku 797 002,80 Kč, měla mu být přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 527 297,10 Kč. Žalobce uvedl, že soud I. stupně měl zohlednit při rozhodování této otázky též skutečnost, že žalovaná nebyla v řízení zastoupena advokátem, takže jí žádné náklady nevznikly, a nebyl proto dán žádný důvod pro úpravu výše procentuálního úspěchu ve věci. Navrhl proto, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o nákladech řízení změnil a přiznal mu na náhradě nákladů řízení částku 527 297,10 Kč.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

13. Žalovaná v odvolání, které směřovalo proti vyhovujícímu výroku II. o věci samé a výroku IV. o nákladech řízení, namítla, že soud I. stupně dospěl k nesprávnému závěru, že v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp.zn. 26 C 149/2009 byl konstatován nesprávný úřední postup v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14 Cm 69/2001 a že žalobce byl za tento nesprávný úřední postup odškodněn. Žalovaná uvedla, že je sice pravdou, že mimosoudně přiznala a vyplatila žalobci zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 60 000 Kč, ale její stanovisko, které v této věci zaujala, bylo neformální a nezavazující. Otázka existence nesprávného úředního postupu jako odpovědnostního titulu je totiž otázkou právní, kterou si soud musí posoudit sám a nelze ji učinit nespornou. Žalovaná má za to, že v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp.zn. 14 Cm 69/2001 nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení a že leden 2005, který byl soudem I. stupně stanoven jako datum skončení řízení, pokud by nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, byl stanoven nesprávně. K tomuto datu totiž nebyly ještě vyjasněny všechny relevantní otázky, neboť bylo třeba ještě dokazování doplnit, když skutková zjištění soudu I. stupně zůstala neúplná. I když žalovaná připustila v řízení průtahy ve smyslu nečinnosti soudu po dobu jednoho roku, současně konstatovala, že řízení bylo skutkově i právně složité a po roce 2005 došlo ke změně a upřesnění žaloby a bylo prováděno v důsledku toho další dokazování. Řízení tak mohlo skončit nejdříve v prosinci 2008.

14. Žalovaná dále namítla, že soud I. stupně nesprávně zamítl její návrh na vypracování revizních znaleckých posudků. Žalovaná totiž nesouhlasí s určením ceny nemovitostí tak, jak byly stanoveny v žalobcem předložených znaleckých posudcích. Podle žalované se žalobci nepodařilo v řízení prokázat, že by s pravděpodobností hraničící s jistotou prodal předmětné nemovitosti za jím tvrzenou cenu. Žalobce ani s jedním ze slyšených svědků neuzavřel žádnou konkrétní smlouvu, např. smlouvu o smlouvě budoucí, nebyla dohodnuta konkrétní prodejní cena a zájem svědků o koupi předmětných nemovitostí se tak pohyboval pouze v rovině obecného zájmu. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek v napadeném rozsahu změnil tak, že se žaloba zamítá a že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

15. Žalobce v písemném vyjádření k odvolání žalované uvedl, že odvolání má za nedůvodné. Žalovaná ve svém stanovisku ze dne 25.8.2010 v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp.zn. 26 C 149/2010, výslovně uvedla, že „*po provedeném šetření Ministerstvo spravedlnosti konstatuje, že v řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu ust. § 13 odst. 1 zákona*“. Pokud nyní tvrdí, že toto její stanovisko je neformální a nezavazující, jde o tvrzení ryze účelové. Stanovisko bylo vydáno k tomu pověřeným státním orgánem v souladu s příslušným právním předpisem a na jeho základě byl uspokojen nárok, který žalobce u žalované uplatnil. Pokud Obvodní soud pro Prahu 2 nekonstatoval v tamním řízení existenci nesprávného úředního postupu v řízení vedeném u Městského soudu v Praze, činil tak výlučně na základě stanoviska žalované, která tento nesprávný úřední postup uznala. Pokud tedy v tomto řízení dospěl soud I. stupně k závěru, že existence nesprávného úředního postupu v řízení vedeném u Městského soudu v Praze je dána, učinil tak nejen na základě tohoto stanoviska, ale i na základě dalších důkazů, které v řízení provedl.

16. Žalobce dále konstatoval, že soud I. stupně dospěl ke správnému závěru, že řízení ve věci vedené u Městského soudu v Praze a zahájené dne 21.2.2001, mělo být skončeno do 25.1.2005, když tuto dobu shledal za přiměřenou složitosti věci i ostatním v řízení nastalým skutečnostem. Soud I. stupně tedy podle žalobce posoudil otázku existence

nesprávného úředního postupu i okamžik, ke kterému mělo řízení skončit, bylo-li by přiměřeně dlouhé, správně a v souladu se sjednocujícím stanoviskem Nejvyššího soudu ČR. Soud I. stupně podle žalobce také správně zhodnotil důkazy, vztahující se k určení ceny nemovitostí, jakož i k tomu, že v řízení byl prokázán záměr žalobce předmětné nemovitosti prodat vážným zájemcům, kteří tuto skutečnost v řízení potvrdili. Za nepřípadnou má žalobce námitku žalované, že nebyla uzavřena s těmito zájemci žádná konkrétní smlouva, neboť žádná taková smlouva ani v danou chvíli být uzavřena nemohla. Nemovitosti byly neprávem zapsány do konkursní podstaty společnosti Vxxxd, a.s., a žalobce s nimi fakticky nemohl disponovat, tj. ani uzavírat podobné smlouvy. Zájem potencionálních kupců se tak mohl jen stěží pohybovat na jiné úrovni, než v rovině zcela konkrétně projeveného zájmu. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek ve vyhovujícím výroku II. o věci samé potvrdil a ve výroku IV. o nákladech řízení jej změnil tak, jak navrhoval ve svém odvolání.

17. Odvolací soud ve svém prvním rozsudku ze dne 3.12.2014, č.j. 69 Co 351/2014 – 544, potvrdil závěr soudu I. stupně, že ve věci došlo ze strany státu k nesprávnému úřednímu postupu spočívajícímu v nepřiměřené délce řízení. Shodně se soudem I. stupně určil též rozhodný okamžik pro posouzení vzniku škody a příčinné souvislosti. Neshledal však správným právní závěr soudu I. stupně, že by žalobce při obvyklém běhu událostí s pravděpodobností hraničící s jistotou prodal nemovitosti za vyšší cenu, než jakou jejich prodejem získal po skončení posuzovaného řízení. Dovodil, že z provedeného dokazování sice vyplynulo, že zde byli zájemci o koupi předmětných nemovitostí, nicméně závěr (úsudek), že by při pravidelném běhu událostí došlo k uzavření kupních smluv a že by nemovitosti skutečně těmto zájemcům prodal, shledal mylným. Čestná prohlášení čtyř zájemců o koupi nepovažoval za důkazy věrohodné a vypovídající. Skutečnost, že žalobce nemohl nabízet své nemovitosti k prodeji, mohla být a byla z jeho strany prokázána, nicméně z důkazů, které žalobce označil k prokázání svých tvrzení, nebylo postaveno na jisto, že by při pravidelném běhu věcí, tj. nebýt škodní události, došlo (mělo dojít) ke kontraktačnímu procesu završenému uzavřením kupní smlouvy. Odvolací soud dovodil (z hlediska právního posouzení), na rozdíl od soudu I. stupně, že zde není dána žalobcem tvrzená újma spočívající v nerozmnožení majetkových hodnot prodejem nemovitostí následně po rozhodném okamžiku, neboť žalobcem tvrzený zájem o prodej nemovitostí nemá povahu pravidelného běhu událostí a zůstává jen v rovině spekulací a obecného nekonkrétního zájmu (některých subjektů) o koupi nemovitostí, a není zde dána tudíž ani příčinná souvislost mezi tvrzenou škodou v podobě ušlého zisku a nepřiměřenou délkou posuzovaného řízení. S ohledem na tento závěr neshledal odvolací soud důvodnou žalobu ani v části týkající se zvýšené daňové povinnosti. Odvolací soud proto napadený rozsudek v napadeném výroku II. změnil tak, že žalobou uplatněný nárok na zaplacení částky 25 266 796 Kč s příslušenstvím zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci současně uložil povinnost zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení státu částku 8 864 Kč za vyplacené znalečné a svědečné.

18. Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce včasným dovoláním. Nejvyšší soud jako soud dovolací poté, co konstatoval, že dovolání podala osoba oprávněná a že dovolání splňuje podmínky ust. § 241 odst. 1 o.s.ř. i náležitosti vyžadované ust. § 241a odst. 2 o.s.ř., a poté, co napadený rozsudek věcně přezkoumal, dospěl k závěru, že je na místě jej zrušit a věc vrátit odvolacímu soudu k dalšímu řízení podle ust. § 243e odst. 1 o.s.ř. Byť konstatoval, že odvolací soud ve svém rozhodnutí vycházel z judikaturou vyloženého pojmu ušlého zisku a z potřeby jeho prokázání pro důvodnost nároku s tím, že potud jeho právní závěry přípustnost dovolání nezakládají, za důvod pro zrušení rozsudku označil procesní pochybení

odvolacího soudu, který se podle něj odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu při výkladu a aplikaci ustanovení § 213 odst. 2 o.s.ř. v tom, že v odvolacím řízení nezopakoval důkazy, zvláště pak svědecké výpovědi, ze kterých dovodil odlišná skutková zjištění (odkázal přitom na rozsudky Nejvyššího soudu ČR, např. sp.zn. 20 Cdo 1546/99, 32 Cdo 2368/2013, 33 Cdo 1890/2007, 30 Cdo 1802/2010, 30 Cdo 2102/2014, či na nález Ústavního soudu ČR sp.zn. I.ÚS 273/06), než jaká učinil soud I. stupně. V odůvodnění svého rozhodnutí se přitom dostatečně nevypořádal s tím, proč takto procesně postupoval.

19. Dále konstatoval, že odvolací soud neprovedl v odvolacím řízení důkaz svědeckou výpovědí svědka Mgr. P., přestože byl žalobcem navrhován, neboť s přihlédnutím k obsahu čestného prohlášení tohoto svědka jej považoval za nadbytečný. Takový postup je však v rozporu s ust. § 213 odst. 4 o.s.ř., jakož i s judikaturou Nejvyššího soudu (např. rozhodnutí sp.zn. 28 Cdo 2692/2008). Ačkoliv je obecně dán odvolacímu soudu určitý prostor pro vlastní uvážení ve věci doplnění dokazování na návrh účastníků, je tento prostor podmíněn dvěma kumulativními podmínkami, tj. prováděné dokazování se jeví jako rozsáhlé a ke skutečnosti, jež má být těmito důkazy prokázána, nebylo dosud provedeno žádné nebo zcela nedostatečné dokazování. V případě důkazu svědeckou výpovědí však nelze bez dalšího dojít k závěru, že se jedná o dokazování, které se jeví jako rozsáhlé a vzhledem k tomu, že odvolací soud odkázal na čestné prohlášení jmenovaného svědka, nejde ani o situaci, kdy by ke skutečnosti, která má být daným důkazem prokázána, nebylo dosud provedeno žádné dokazování.

20. Dovolací soud také konstatoval, že žalobce vychází z předpokladu, že mu škoda vznikla tím, že se v průběhu let 2005 až 2010 výrazně snížila obvyklá cena nemovitostí v jeho vlastnictví, přičemž zamýšlel prodat nemovitosti před poklesem cen na realitním trhu, a že se tak snížila hodnota jeho aktiv. Ve vztahu k inflaci již Nejvyšší soud konstatoval, že jejím vlivem na hodnotu pohledávky na peněžité plnění nevzniká skutečná škoda (viz odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 25 Cdo 38/2000), přičemž uvedl, že tento závěr je nezbytné vztáhnout i na vývoj realitního trhu. Současně uvedl, že, aby bylo možné považovat nesprávný úřední postup za příčinu poklesu hodnoty nemovitostí, mohlo by tomu tak být pouze v případě, že by jinak k poklesu její hodnoty nedošlo (viz odkaz na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp.zn. 30 Cdo 4973/2014).

21. Odvolací soud, vázán právním názorem dovolacího soudu (§ 243g odst. 1 o.s.ř., ve spojení s ust. § 226 o.s.ř.), a v souladu s jeho pokyny, v novém řízení opětovně přezkoumal podle ust. § 212 a § 212a o.s.ř., ve znění účinném do 31.12.2013 (čl. II. odst. 2 přechodných ustanovení zák.č. 293/2013 Sb.), napadený rozsudek, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, a poté, co dokazování zopakoval a doplnil, opětovně dospěl k závěru, že odvolání žalované je opodstatněné, byť na základě zčásti odlišných důvodů, než jaké žalovaná tvrdila, a v kontextu s tímto závěrem, že odvolání žalobce do výroku o nákladech řízení je nedůvodné.

22. Odvolací soud v novém odvolacím řízení, vázán právním názorem dovolacího soudu, zopakoval výslechy svědků JUDr. V. P., P. V. P. a J. D. a doplnil dokazování o výslech znalce Ing. Jakuba Kováře, přičemž dovodil, že závěr učiněný v předchozím rozsudku, že nárok žalobce není důvodný (učiněný tehdy v důsledku odlišného právního posouzení věci na základě skutkových zjištění učiněných soudem I. stupně), nedoznal ani poté (po opakování důkazů) žádné změny.

23. Konstatoval, že předmětem přezkumu odvolacím soudem zůstaly dva nároky, a to nárok na náhradu škody, která měla vzniknout žalobci v důsledku nesprávného úředního postupu v podobě vyšší daňové povinnosti na dani z příjmu právnických osob, a nárok na náhradu škody v podobě rozdílu mezi tržní cenou nemovitostí ke dni 31.1.2005 a cenou, kterou dosáhl žalobce prodejem těchto nemovitostí v roce 2010 a 2011.

24. Ohledně nároku na náhradu škody v podobě rozdílu mezi tržní cenou nemovitostí ke dni 31.1.2005 a cenou, kterou dosáhl žalobce prodejem těchto nemovitostí v roce 2010 a 2011, odkázal odvolací soud, mimo jiné, na odůvodnění rozsudku dovolacího soudu, z něhož vyplývá, že pokud žalobce v tomto případě konstruuje svou škodu jako rozdíl mezi obvyklou cenou, za kterou mohl prodat předmětné nemovitosti v roce 2005 a jejich obvyklou cenou v roce 2010, event. 2011 (netvrdí přitom ničeho o tom, že příčinou poklesu hodnoty nemovitostí bylo něco jiného) je jím tvrzený pokles obvyklé ceny odvislý od poměrů na realitním trhu. V takovém případě nelze dovodit, že žalobci mohla v důsledku tohoto poklesu ceny na realitním trhu vzniknout skutečná škoda, na jejíž náhradu by mu vznikl vůči žalované nárok. K této problematice Nejvyšší soud odkázal na jiný svůj rozsudek, např. sp.zn. 25 Cdo 38/2000. S ohledem na tento závěr tak dovodil, že žalobci mohl vzniknout pouze jen nárok na náhradu škody, která mu měla (mohla) vzniknout v podobě vyšší daňové povinnosti na dani z příjmu právnických osob, to však s ohledem na obsah znaleckého posudku společnosti Prague Accounting Services, s.r.o., s přihlédnutím k obsahu výpovědi zástupce tohoto znalce - Ing. Jakuba Kováře, jen tehdy, pokud by žalobce současně prokázal, že by při pravidelném běhu událostí předmětné nemovitosti skutečně v roce 2005 prodal a za jakou cenu, a že by mu tak vznikla škoda ve výši skutečného rozdílu mezi tím, jak vysokou daň by zaplatil v roce 2005, pokud by již tehdy mohl nemovitosti prodat (nebýt nesprávného úředního postupu žalované), a jakou skutečně zaplatil, když nemovitosti prodal až v roce 2010, 2011.

25. Odvolací soud nesdílel ani po zrušení rozsudku dovolacím soudem závěr soudu I. stupně, že by při pravidelném běhu událostí bylo možno důvodně očekávat, že by došlo k prodeji předmětných nemovitostí žalobce jak v xxx, tak i ve xxx, a to právě v roce 2005, resp. následně po 25.1.2005. Dovodil, že z provedených důkazů (zčásti po jejich zopakování odvolacím soudem ve smyslu pokynu dovolacího soudu) sice vyplynulo, že žalobce měl zájemce o koupi předmětných nemovitostí, nicméně že z této skutečnosti nelze ještě dovodit, že by při pravidelném běhu událostí došlo k uzavření kupních smluv a že by tyto nemovitosti žalobce skutečně těmto zájemcům v uvedené době (za určitou cenu) prodal.

26. Ohledně čestných prohlášení J. D., xxx společnosti Sxxx xxxL, s.r.o., P. V. P., xxx společnosti AxxxS, a.s., JUDr. V. P., xxx společnosti Axxx xxxg, a.s., a Mgr. J. P., xxx společnosti Jxxx xxx xxx xxxe, které žalobce soudu předložil, odvolací soud uvedl, že tato prohlášení, byť v souvislosti s následnými výslechy osob, jež tato prohlášení sepisovaly, nemohou být označena za důkazy důvěryhodné a vypovídající. Neměl dále důvod cokoli měnit ani na hodnocení výpovědi svědka Ing. V. P. ani výpovědích svědků J. D. a JUDr. P. (a bez ohledu na výše uvedený závěr, i jde-li o výpověď svědka V. P.) s tím, že i když každý vypovídal o souvislostech s jinými nemovitostmi, lze dojít ke stejnému závěru, že ani v jenom případě nelze dovodit, že by mezi zájemcem o koupi předmětných nemovitostí a žalobcem jako prodávajícím byla (v rámci pravidelného běhu věcí) uzavřena konkrétní dohoda, a to zejména i pokud jde o výši kupní ceny. Dovodil, že ani z tzv. Memoranda ze dne 21.6.2006 žádná konkrétní dohoda stran o koupi či prodeji předmětných pozemků nevyplývá, takže ani tato listina neměla pro úvahy o pravidelném běhu událostí, které by vedly k uzavření kupní smlouvy, žádnou vypovídací hodnotu. Konstatoval, že skutečnost, že žalobce mohl nabízet své nemovitosti k prodeji, mohla být a byla z jeho strany prokázána, nicméně že z důkazů, které žalobce označil k prokázání svých tvrzení, nevyplývá, že by při pravidelném běhu věcí,

tj. nebýt škodní události (nepřiměřeně dlouhé řízení), došlo (mělo dojít) v roce 2005 ke kontraktačnímu procesu završenému uzavřením kupní smlouvy s konkrétním obsahem (zejména kupní cenou).

27. Výslech svědka Mgr. J. P. nebyl odvolacím soudem proveden, přestože byl žalobcem navrhován (viz č.l. 211), protože se odvolacímu soudu nepodařilo tohoto svědka předvolat na jednání u odvolacího soudu na adresu sdělenou žalobcem (navíc poté žalobce na jeho výslechu ani netrval). Takový výslech by však byl s přihlédnutím k obsahu čestného prohlášení jmenovaného nadbytečný. Společnost Jxxx xxx xxx xxxe, jejímž byl jmenovaný Mgr. P. zástupcem, byla (měla být) totiž jen pouhým zprostředkovatelem zájemců o koupi, navíc ani z tohoto čestného prohlášení nevyplývala žádná konkrétní dohoda o konkrétní ceně s konkrétním zájemcem. Pouhé tvrzení o tom, že předmětné nemovitosti byly k prodeji nabízeny a že byl o ně obecně zájem, stejně jako uvedení pouhého rozmezí cenové úrovně pro prodej obdobných nemovitostí, která zde byla v té době, nemohou naplnit závěr, že by při obvyklém běhu událostí byla konkrétní kupní smlouva s konkrétní kupní cenou též v roce 2005 fakticky uzavřena.

28. Odvolací soud proto na rozdíl od nesprávného úsudku soudu I. stupně, dospěl opětovně k závěru, že pokud se žalobce domáhal náhrady škody, jež mu měla vzniknout v podobě rozdílu mezi tržní cenou nemovitostí v roce 2005 a cenou, kterou dosáhl jejich prodejem po vyloučení z konkurzní podstaty, nelze o „skutečné škodě“ vzhledem k výše uvedeným závěrům (v souladu se zmiňovanou judikaturou Nejvyššího soudu) hovořit, a pokud se domáhal náhrady škody v podobě vyšší daňové povinnosti na dani z příjmu právnických osob, nebylo v řízení prokázáno, že žalobcem tvrzený (a prokazovaný) zájem o prodej nemovitostí následně po 25.1.2005, by vedl při pravidelném běhu událostí k uzavření konkrétních kupních smluv, neboť zůstal jen v rovině spekulací a obecného nekonkrétního zájmu (některých subjektů) o koupi nemovitostí, a nebyla zde dána ani příčinná souvislost mezi nepřiměřenou délkou řízení o vyloučení nemovitostí z konkurzní podstaty a žalobcem tvrzenou škodou v podobě ušlého zisku (nebýt nepřiměřeně dlouhého řízení). V tomto případě tak nebyly naplněny předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu.

29. Odvolací soud tedy opětovně neshledal (na rozdíl od soudu I. stupně) žalobu důvodnou a rozsudkem ze dne 26.4.2017, č.j. 69 Co 351/2014 – 552, napadený rozsudek soudu I. stupně ze dne 27.2.2014, č.j. 15 C 240/2012 – 477, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 22.4.2014, č.j. 15 C 240/2012 – 490, v napadeném vyhovujícím výroku II. o věci samé změnil podle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. tak, že se žaloba zamítá. Současně s ohledem na procesní úspěch žalované rozhodl i o náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů, jakož i o náhradě nákladů řízení státu. Ve výroku I. o zastavení řízení a v zamítavém výroku III. nebyl rozsudek odvoláním napaden, proto v tomto rozsahu nebyl ani odvolacím soudem přezkoumáván a nabyl v tomto rozsahu samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 o.s.ř.).

30. K dovolání žalobce rozhodoval dále ve věci Nejvyšší soud, který usnesením ze dne 11.9.2018, č.j. 30 Cdo 3991/2017 – 585, dovolání odmítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů dovolacího řízení. Konstatoval, že odvolací soud v souladu se zásadami volného hodnocení důkazů podle § 132 o.s.ř. nastavil ve smyslu projednací zásady a přiměřeného uplatnění břemen tvrzení a prokazování rámce pro prokázání pravidelného běhu událostí žalující stranou, tedy nutnost prokázat existenci vážného zájemce o koupi nemovitostí, který by svou vůli k uzavření určité obchodní transakce zakotvil do právně významné formy (např. smlouvy o smlouvě budoucí) a vyložil, že obecné vyjádření zájmu o koupi nemovitostí bez zakotvení kupní ceny a dalších náležitostí

kupní smlouvy (smlouvy o smlouvě budoucí) neprokazuje dostatečnou úroveň pravděpodobnosti, že by mělo dojít k právně relevantním jednáním o prodeji věci.

31. K stížnosti podané žalobcem Ústavní soud nálezem ze dne 5.3.2019, sp.zn. III.ÚS 3456/18 usnesení Nejvyššího soudu ze dne 11.9.2018, č.j. 30 Cdo 3991/2017 – 585, i rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 26.4.2017, č.j. 69 Co 351/2014 – 552, zrušil, neboť dospěl k závěru, že bylo porušeno právo stěžovatelky na soudní ochranu zaručenou čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Uvedl, že závěr odvolacího soudu o neprokázání toho, že by došlo k uzavření smlouvy o prodeji nemovitostí v roce 2005 nebýt nesprávného úředního postupu, nebylo možno vystavět na samotné skutečnosti, že svědci, kteří hovořili o zájemcích o koupi, se o ceně vyjadřovali v určitém rozpětí nebo „okolo" finanční částky. Konstatoval, že k uzavření kupní smlouvy v roce 2005, kde by byla kupní cena vyjádřena na korunu přesně, nemohlo dojít z důvodu nesprávného úředního postupu. Hodnocení Městského soudu, že nebylo prokázáno, že nebýt nesprávného úředního postupu by stěžovatelka své nemovitosti prodala v roce 2005, protože nebyla prokázána zcela přesná výše kupní ceny, která by byla sjednána, představuje podle Ústavního soudu postup rozporný s čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod z obdobných důvodů, pro které Ústavní soud označil za protiústavní požadavek na prokázání zcela přesné výše škody požadované po státu na základě zákona provádějícího čl. 36 odst. 3 Listiny, bránilo-li tomu ve svém důsledku nezákonné rozhodnutí státní správy (odkaz na nálezy sp.zn. II.ÚS 321/98 a sp.zn. II.ÚS 1430/13). Ústavní soud nepovažoval za určující, že oba uvedené nálezy se vyjadřovaly k prokazování výše škody, kdežto v projednávané věci se hodnocení Městského soudu vztahovalo k tomu, zda vůbec došlo ke škodě v příčinné souvislosti s nesprávným úředním postupem, tj. zda by stěžovatelka v roce 2005 nemovitosti vůbec prodala. Hodnotící úvahy odvolacího soudu se podle něj vztahovaly k tomu, zda byla prokázána konkrétní výše prodejní ceny u prodeje, který neproběhl, což je okolnost, u níž lze podle Ústavního soudu najít paralelu v uvedených nálezech.

32. Ústavní soud dále uvedl, že řádné vyhodnocení posuzované věci vyžadovalo provést podrobné vyhodnocení provedených důkazů a na jejich základě zhodnotit, zda stěžovatelka prokázala existenci vážných zájemců o koupi nemovitostí v roce 2005, kteří by při pravidelném běhu událostí, nebýt nesprávného úředního postupu, stěžovatelčiny nemovitosti koupili. K hodnocení, zda šlo skutečně o vážné zájemce, měly být posouzeny následující skutečnosti, tj. zda zájemci v rozhodnou dobu jednali se stěžovatelkou, zda byli dobře seznámeni se stavem nemovitostí a zda byli stav schopni popsat, na základě čeho si učinili představu o ceně, kterou byli ochotni zaplatit, zda měli s nemovitostmi jasný a konkrétní záměr, který by byli schopni podrobně popsat, v jakém čase hodlali záměr uskutečnit, zda se zajímali o koupi jiných obdobných nemovitostí, pokud ano, jakých, zda a jak měli zajištěno financování koupě, zda koupili jiné nemovitosti, když v roce 2005 tyto nemovitosti nemohla stěžovatelka prodat. Pokud by odvolací soud dospěl k závěru, že na základě provedených důkazů bylo věrohodně prokázáno, že v daném časovém období vystupovali vážní zájemci o koupi, bylo by na místě na základě hodnocení stěžovatelčiných tvrzení o ceně, za kterou by prodala, na základě hodnocení výpovědi svědků o ceně (rozpětí ceny), za kterou by zájemci koupili, i za pomoci dalších důkazů, např. znaleckých posudků o obvyklé ceně nemovitostí v roce 2005, provést hodnotící úvahu, zda by při pravidelném běhu událostí došlo k prodeji v roce 2005. Při takovém hodnocení bylo třeba hodnotit, zda se stěžovatelkou tvrzená prodejní cena protíná s kupní cenou, jejím rozmezím, zmíněnou svědky, tj. hodnotit, zda stěžovatelkou tvrzená cena, za kterou by prodala, je nižší nebo rovna ceně, za kterou byli zájemci ochotni koupit, zda jde u svědků a stěžovatelky o reálné a věrohodné tvrzení o ceně, tzn. s ohledem na obvyklou cenu daných nemovitostí v rozhodné době.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

33. Ústavní soud vytkl odvolacímu soudu, že takové odůvodnění v této šíři neposkytl, tedy dostatečně neodůvodnil, zda stěžovatelka prokázala, že by při pravidelném běhu věcí, nebýt nesprávného úředního postupu v roce 2005 došlo k prodeji jejích nemovitostí, a to ve vztahu k hodnocení svědeckých výpovědí J. D. a JUDr. V. P.. Samotná skutečnost, že svědci, kteří hovořili o zájemcích o koupi, se vyjadřovali o ceně v určitém rozpětí či okolo určité finanční částky, dostatečně neodůvodňuje závěr o tom, že by bez přesného vyjádření ceny ve svědeckých výpovědích nemohlo být prokázáno, že by k prodeji nemovitostí v roce 2005 došlo. Ústavní soud proto uložil odvolacímu soudu, aby svědecké výpovědi znovu vyhodnotil a odstranil popsané vady dosahující ústavní roviny.

34. Ústavní soud shledal z ústavního hlediska přijatelným hodnocení výpovědi svědka V. P. Městským soudem v Praze, a dále dovodil, že se ve vztahu k hodnocení čestného prohlášení svědků a Memoranda ze dne 21.6.2006 tento soud nedopustil excesivního hodnocení těchto důkazů. Dále konstatoval, že tvrzení žalobce o rozdílu cen v roce 2005 a 2010, 2011, měla být hodnocena z pohledu, zda žalobce neutrpěl škodu v podobě ušlého zisku. Z tohoto pohledu se však podle Ústavního soudu Městský soud věcí nezabýval, čímž podle něj zasáhl do práva stěžovatelky na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny. Do práva stěžovatelky zasáhl obdobně i Nejvyšší soud, který zhodnotil nesprávné posouzení formy újmy jako formulační nepřesnost. Ústavní soud zde odkázal na rozsudek Nejvyššího soudu sp.zn. 28 Cdo 2426/2012, přičemž uvedl, že stěžovatelčin nárok měl být z hlediska tohoto rozhodnutí posouzen Městským soudem z pohledu toho, zda stěžovatelka má či nemá nárok na náhradu škody v podobě ušlého zisku a případně v jaké výši, což se však nestalo, neboť odvolací soud se vyjadřoval jen ke skutečné škodě, nikoli k ušlému zisku. Neposoudil tak adekvátním způsobem stěžovatelčinu argumentaci v řízení, čímž rovněž zasáhl do jejího práva na soudní ochranu.

35. Odvolací soud v novém odvolacím řízení opětovně přezkoumal podle ust. § 212 a § 212a o.s.ř. napadený rozsudek soudu I. stupně ze dne 27.2.2014, č.j. 15 C 240/2012 – 477, ve znění doplňujícího usnesení ze dne 22.4.2014, č.j. 15 C 240/2012 – 490, v napadeném rozsahu, a poté, co dokazování doplnil o opakované výslechy svědků J. D. a JUDr. V. P. a tyto důkazy, vázán právním názorem Ústavního soudu, opětovně zhodnotil, a to jak každý jednotlivě, tak i všechny ve vzájemných souvislostech s dalšími (dosud) v řízení provedenými důkazy (§ 132 o.s.ř.), dospěl k totožnému závěru, jako ve svých předchozích rozhodnutích, tj. že nárok žalobce není důvodný, neboť opětovně nelze dovodit opodstatněnost nároku žalobce jak na náhradu škody (týkající se daňové povinnosti), tak i na náhradu ušlého zisku.

36. Výpovědi svědků navržených žalobcem (J. D., JUDr. V. P., P. V. P.) a provedené u soudu obou stupňů (u odvolacího soudu některé z nich provedené opakovaně), nebyly schopné prokázat závěr, že žalobce měl tzv. vážné zájemce, u kterých by, nebýt nesprávného úředního postupu, bylo možné důvodně očekávat, že by předmětné nemovitosti s dostatečnou mírou pravděpodobnosti v uvedené době od žalobce skutečně koupili. I když vyslechnutí svědci shodně tvrdili, že s žalobcem o koupi těchto nemovitostí jednali, měli představu o jejich stavu a měli i představu o tom, jak s těmito nemovitostmi po (případné) koupi naloží (záměr), nebylo těmito výpověďmi (ve spojení s dalšími v řízení provedenými důkazy) prokázáno, že by mělo jít o skutečně vážné zájemce.

37. Vážný zájemce musí mít totiž nejen konkrétní představu o ceně, za kterou chce nemovitosti koupit, ale i o podstatných náležitostech dané kupní smlouvy. Z existence pouze přibližné ceny, kterou svědci ve svých výpovědích zmiňovali jako cenu, kterou žalobci nabízeli a byli ochotni ji za nemovitosti zaplatit, a současně i z existence více potenciálních zájemců o koupi,

nelze dovodit, že by to měli být právě oni (resp. společnosti, za které vystupovali), kdo by byli těmi „vážnými“ zájemci, s nimiž by žalobce (nebýt nesprávného úředního postupu) býval kupní smlouvy na předmětné nemovitosti skutečně uzavřel, tedy, jimž by nemovitosti v té době (nebýt nesprávného úředního postupu) i fakticky prodal. Není totiž zřejmé, zda vůbec a pro jakého z těchto zájemců by se býval fakticky rozhodl, popřípadě, zda by tak s ohledem na své představy o kupní ceně v té době (výše obvyklé ceny stanovené podle znaleckého posudku neznamená bez dalšího, že by za tuto cenu žalobce své nemovitosti tehdy fakticky prodal, neboť tato kupní cena mohla být i nižší, než cena obvyklá vzhledem k tomu, že žalobce tvrdil, že chtěl nemovitosti prodat, aby uhradil své dluhy a mohl si odečíst daňové ztráty z let 1999 - 2004) vůbec učinil. I když lze tedy přisvědčit tomu, že žalobcem tvrzená kupní cena se tzv. protíná s kupní cenou zmiňovanou slyšenými svědky a nelze tak vyloučit, že by šlo o cenu, která byla nastavena v rozmezí obvyklém v rozhodné době, nelze ani po opětovném zhodnocení všech provedených důkazů dojít k závěru, že by za těchto podmínek bylo možné důvodně očekávat, s ohledem na pravidelný běh věcí, že by k uzavření kupní smlouvy mezi těmito „zájemci“ a žalobcem skutečně došlo.

38. Odvolací soud, vázán názorem Ústavního soudu, který konstatoval, že nálezy Ústavního soudu sp.zn. II.ÚS 321/98 a sp.zn. II.ÚS 1430/13 jsou aplikovatelné i na projednávanou věc (byť se vztahovaly k prokazování výše škody, kdežto v posuzované věci odvolací soud hodnotil, zda vůbec ke škodě došlo v příčinné souvislosti s nesprávným úředním postupem), po opětovném zhodnocení všech provedených důkazů dovodil, že neuvedení konkrétní výše kupní ceny (či případně absence konkrétního způsobu jejího určení) sice není určující pro závěr, že z tohoto důvodu nebylo prokázáno, že nebýt nesprávného úředního postupu by žalobce své nemovitosti prodal v roce 2005, nicméně zastává názor, že tato skutečnost významně dokresluje podstatnou okolnost pro posouzení úrovně pravděpodobnosti uzavření kupní smlouvy mezi danými subjekty (tedy žalobcem a zájemci o koupi). Jinými slovy řečeno, i když není pochyb o tom, že závěr o neprokázání toho, že by došlo k uzavření smlouvy o prodeji nemovitostí v roce 2005 nebýt nesprávného úředního postupu, nelze vystavět jen na samotné skutečnosti, že svědci, kteří hovořili o zájemcích o koupi, se o ceně vyjadřovali v určitém rozpětí nebo okolo určité finanční částky, nelze k této skutečnosti nepřihlédnout jako k jedné z rozhodných okolností, jež mohla situaci ohledně pravděpodobnosti předmětné realizace koupě a prodej objasnit. Takovou významnou okolností by nepochybně mohlo být (bylo) i případné uzavření smlouvy o smlouvě budoucí kupní, která má již ze své podstaty vypovídací hodnotu o vážnosti projevu vůle toho kterého zájemce, navíc, když lze konstatovat, že jejímu uzavření subjekty, jež by projevily vážný zájem o uzavření kupních smluv, by blokace nemovitostí nijak nebránila. Smlouvu o budoucí kupní smlouvě lze totiž uzavřít i v případě, kdy budoucí prodávající v době uzavírání této smlouvy předmětem koupě nedisponuje, což lze v této smlouvě upravit odpovídající podmínkou, např. že k uzavření smlouvy kupní dojde poté, co bude předmět prodeje vyloučen z konkurzní podstaty (tedy omezit dobu účinků do určité doby). Takovou smlouvou o budoucí kupní smlouvě budoucí prodávající s předmětem koupě nenakládá, jen se zavazuje za sjednaných podmínek k uzavření budoucí kupní smlouvy, v níž by teprve s předmětem koupě nakládal. Tvrzení žalobce, že nemohl smlouvu o budoucí kupní smlouvě v rozhodné době uzavřít, je proto ryze účelové a nedůvodné.

39. Jde-li o svědka J. D., odvolací soud po zhodnocení jeho opakovaných výpovědí u soudu a po porovnání jeho výpovědí i s dalšími v řízení provedenými důkazy (čestné prohlášení) nepovažuje jeho výpovědi za zcela věrohodné. I když lze uvěřit, že jednal se žalobcem o koupi předmětné nemovitosti (v xxx), že v obecných rysech věděl o stavu této nemovitosti a měl i určitou představu o záměru, který s nemovitostí jeho společnost měla, jakož i o ceně, kterou byli ochotni za nemovitost zaplatit, přesto jeho výpověď jako celek odvolací soud

nepřesvědčila. Pro tento závěr svědčí zejména vyjádření svědka týkající se financování předmětné transakce, ohledně níž na jedné straně sice tvrdil, že „uvažovali o rekonstrukci“, ale na druhou stranu nelze dovodit, že měl konkrétní představu o jejím financování, kdy tvrdil, že neměli (a to ani zhruba) předjednaný úvěr, ačkoliv o něm, jak tvrdil, uvažovali, a dále i skutečnost, že ačkoliv měli mít kupní cenu krytou z vlastních prostředků, nebyl schopen své finanční zázemí v té době jakkoli odkrýt. To vše za situace, kdy ve svých výpovědích u soudu nejprve tvrdil, že za pozemky nabízeli žalobci kupní cenu kolem 5 500 000 Kč a byli ochotni jít až na cenu kolem 10 milionů korun, zatímco později (v rámci tohoto odvolacího řízení) tvrdil, že měli připraveny peníze pouze na zaplacení kupní ceny, která se měla pohybovat kolem 5 500 000 Kč (a že by si na uvažovanou rekonstrukci museli vzít úvěr). Z uvedeného vyplývá, že výpovědi svědka byly zčásti rozporné a neurčité. Kromě toho svědek tvrdil, že žalobce „možná“ přišel s nějakou kupní cenou, ale že to byla společnost svědka, která nabízela cenu sama. Z výpovědi svědka nelze přitom dovodit, že by žalobce s takto nabízenou kupní cenou vůbec souhlasil. Výpověď svědka k situaci, která měla nastat poté, co společnosti koupě nevyšla, zda společnost koupila jiné nemovitosti či zda měli rozjednány jiné projekty, pak působila značně nejistě a neurčitě. Z uvedených důvodů proto odvolací soud tomuto svědkovi neuvěřil.

40. Ani v případě svědka JUDr. V. P. odvolací soud neshledal, že by mělo jít o „vážného“ zájemce o koupi předmětných nemovitostí ve xxx. I když nebylo v řízení zpochybněno, že i tento svědek jednal se žalobcem o koupi uvedených nemovitostí, že jako vlastník sousedních nemovitostí byl seznámen se stavem předmětných nemovitostí, že jako osoba dlouhodobě působící v oblasti stavebnictví, developerské a projektové činnosti měl představu o ceně těchto nemovitostí v daném místě a čase, měl představu o tom, jakou cenu by byl ochoten za nemovitosti žalobce zaplatit, a měl i záměr, který hodlal na těchto nemovitostech realizovat, nelze přehlédnout, že, aby byla naplněna zákonná podmínka pro přiznání nároku na ušlý zisk, muselo by být postaveno na jisto, že při pravidelném běhu věcí by s dostatečnou úrovní pravděpodobnosti k prodeji předmětných nemovitostí žalobce v roce 2005 (nebýt nesprávného úředního postupu) došlo. Z výpovědi jmenovaného svědka vyplynulo, že „byli ochotni“ zaplatit kupní cenu ve výši 5 500 Kč/m2, současně však uvedl, že žalobce „tlačil“ cenu nahoru. Nelze tedy bez dalšího dovodit, a to i ve vzájemné souvislosti s dalšími důkazy, které zpochybňují částečně věrohodnost jmenovaného svědka (čestné prohlášení), že by právě s tímto subjektem a za uvedenou (podle svědka ani rámcově nedojednanou) kupní cenu k prodeji předmětných nemovitostí skutečně došlo, tedy že by žalobce na prodej svých pozemků za takto nastavených podmínek tehdy vůbec přistoupil. Z uvedeného nelze onu dostatečnou úroveň pravděpodobnosti sjednání podmínek k uzavření kupní smlouvy ohledně konkrétní nemovitosti dovodit.

41. Ve vztahu k posledně jmenovanému svědkovi a jeho věrohodnosti odvolací soud dále poznamenává, že i když byli jak svědek J. D., tak i svědek JUDr. V. P. předvoláni k jednání u odvolacího soudu na stejný den, což bylo učiněno nejen v zájmu rychlosti a hospodárnosti řízení, ale i v zájmu zajištění objektivnosti provedených výslechů, dostavil se nejprve pouze svědek J. D.. JUDr. V. P. se nedostavil s odůvodněním, že je nemocen a že dodá lékařské potvrzení. Toto potvrzení však do rozhodnutí ve věci odvolacímu soudu nepředložil. Svou neúčastí se tak tento svědek zjevně dostal do výhodnější procesní pozice, když nelze vyloučit, že mohl být s očekávaným průběhem svého výslechu (podle předchozího výslechu svědka J. D.) stranou žalobce (v jehož prospěch měl jeho výslech sloužit) obeznámen. Ve prospěch tohoto závěru svědčí ostatně i aktivita žalobce, který při výslechu svědka J. D. neměl žádné dotazy na svědka, zatímco při posledním jednání již na svědka JUDr. P. dotazy směřovaly a fakticky korespondovaly s dotazy, které ve vztahu k svědkovi D. již dříve kladl odvolací soud. Nelze také přehlédnout, že zatímco svědek P. bez větších problémů plynule a konkrétně

odpovídal na dotazy právního zástupce žalobce, včetně podrobností o skutečnostech, které se udály před delší dobou, pak pokud byl dotazován na určité skutečnosti odvolacím soudem, týkající se např. koupě sousedních pozemků, či časového horizontu jejich úpravy a následné realizace uvažovaného záměru v čase, vypovídal nejistě s tím, že si to nepamatuje. Výpověď svědka tak vyzněla ve svém kontextu jako nevěrohodná. Uvedené skutečnosti vedly proto odvolací soud k tomu, že tomuto svědkovi neuvěřil.

42. I po opětovném zhodnocení výpovědí shora jmenovaných svědků (J. D. a JUDr. V. P.) v rozsahu naznačeném Ústavním soudem, a s odkazem na své již dříve učiněné závěry ohledně výpovědi svědka Ing. V. P., ohledně listiny - tzv. Memoranda ze dne 21.6.2006 či ohledně čestných prohlášení J. D., P. V. P., JUDr. V. P. a Mgr. J. P., na nichž nemá odvolací soud důvod cokoli měnit, a to i pod vlivem jejich následného zhodnocení Ústavním soudem, který posouzení těchto důkazů odvolacím soudem shledal přijatelným (viz body 32 a 33 nálezu), jakož i po zhodnocení listiny předložené žalobcem, a to smlouvy o smlouvě budoucí (č.l. 216 spisu), tak, jak to učinil ve svém předchozím rozsudku, ohledně čehož Ústavní soud rovněž konstatoval, že mu nemá co vytknout (bod 34 a 35 nálezu), setrvává odvolací soud nadále na svém předchozím závěru, že žalobcem tvrzený (a prokazovaný) zájem o prodej předmětných nemovitostí v roce 2005 zůstal jen v rovině spekulací a obecného nekonkrétního zájmu určitých subjektů o koupi, a že proto nelze mezi nepřiměřenou délkou řízení o vyloučení těchto nemovitostí z konkurzní podstaty úpadce a žalobcem tvrzenou škodou v podobě ušlého zisku shledat příčinnou souvislost.

43. Jde-li o již výše zmiňovanou smlouvu o smlouvě budoucí kupní (nebo i o jinou právně významnou formu zájmu o koupi a prodej, např. rezervaci), tato by zjevně mohla doložit skutečný oboustranný zájem o koupi konkrétních nemovitostí se zachycením shody o základních podmínkách budoucí smlouvy kupní (nejen na kupní ceně), jak ze strany opravdového zájemce o prodej, tak ze strany opravdového zájemce o koupi. Lze rozumně a důvodně soudit, že opravdoví zájemci o prodej a koupi konkrétních nemovitostí by spolu uzavřeli dokument v právně významné (závazné) formě, a to obzvláště za situace, kdy nemovitosti byly v té době sepsány do konkurzní podstaty úpadce a žalobce s nimi nemohl disponovat, ač sám žalobce v řízení tvrdí, že měl vážný ekonomický zájem na prodeji nemovitostí právě v roce 2005, aby z utržené kupní ceny uhradil své existující dluhy a mohl uplatnit pro daňové účely odečty předchozích daňových ztrát. Také ten, kdo by za dané situace skutečně vážně usiloval o koupi konkrétních nemovitostí žalobkyně, by si hodlal zajistit nabytí těchto nemovitostí (uzavření budoucí kupní smlouvy) pro případ, že prodávající (např. v určité době) uspěje s vylučovací žalobou a získá zpět oprávnění disponovat s nemovitostmi za určitých dojednaných podmínek s žalobcem. Takovýto postup by zvolil v rámci pravidelného běhu událostí každý prodávající, který by měl skutečný zájem v určité době nemovitosti prodat, ačkoli nemohl s nemovitostmi disponovat, když se domáhal jejich vyloučení z konkurzní podstaty, i každý opravdový zájemce o koupi těchto nemovitostí, aby si právně ošetřil, že je nezíská někdo jiný. Vodítkem pro právní zajištění tohoto zájmu je právě žalobcem zdůrazňovaný ekonomický zájem na prodeji nemovitostí právě v roce 2005.

44. Žalobce dokonce sám v řízení předložil smlouvu o smlouvě budoucí kupní, která však nebyla podepsána ani datována. Z toho lze usoudit, že žalobce si je vědom možnosti takové právně významné formy zakotvení esenciálních náležitostí budoucí kupní smlouvy v případě opravdového vážného zájmu o prodej a koupi nemovitostí. Předložení neuzavřené smlouvy o smlouvě budoucí kupní tak o to víc svědčí pro závěr, že zde nebyl opravdový zájemce o koupi (a možná ani o prodej) nemovitostí v roce 2005 a že tak zde není prokázán pravidelný běh událostí, který by mohl vést k závěru, že by došlo k uzavření kupní smlouvy ohledně

nemovitostí žalobce v roce 2005, nebýt nesprávného úředního postupu státu v podobě nepřiměřené délky řízení o vyloučení nemovitostí z konkurzní podstaty. Tvrzení žalobce, že takovou smlouvu nemohl uzavřít, neboť nemohl s nemovitostmi disponovat, již bylo zdejším soudem vyvráceno v rámci řízení o ústavní stížnosti žalobce, což potvrdil i Ústavní soud v odůvodnění svého nálezu, jak již bylo výše uvedeno.

45. Odvolací soud připomíná, že měl a má na paměti, že pro rozhodnutí věci je podstatné prokazování něčeho, co se ve skutečnosti nestalo, tedy jak by se aktéři (zájemci o koupi a prodej) zachovali v roce 2005, nebýt nesprávného úředního postupu. Odvolací soud ovšem nemá, na rozdíl od soudu I. stupně, z uvedených důvodů za prokázané, že by zde byl opravdový zájemce, který by byl ochoten koupit nemovitosti žalobce za určitých dojednaných smluvních podmínek, a že by zde vůbec byli aktéři kontraktačního procesu, kteří by v roce 2005 uzavřeli kupní smlouvu ohledně nemovitostí žalobce. Základní právo na náhradu škody podle čl. 36 odst. 3 Listiny nelze s úspěchem uplatňovat jen na základě chatrných, nevypovídajících a zčásti i nevěrohodných důkazních prostředků. Umenšením důkazního břemene v případě náhrady ušlého zisku způsobeného nesprávným úředním postupem orgánů státu by jistě (také) došlo k vyprázdnění dotčeného základního práva z hlediska vlastní procesní odpovědnosti žalobce za výsledek řízení. V podobných případech by pak stačilo, pokud by žalobce prokazoval jen obecný zájem o koupi (a i prodej) nemovitostí, aniž by zde byly reálné podklady, že by zde byl opravdový zájemce o koupi nemovitostí za určitých (se zájemcem o prodej) dojednaných podmínek v určité době.

46. Z uvedeného také vyplývá, že odvolací soud neklade na žalobce nesplnitelné důkazní břemeno. Z důkazů, které byly provedeny, jen nevyplývá (není prokázáno), že by se v hypotetické situaci v roce 2005 ze strany označených zájemců jednalo o opravdový a vážný zájem o koupi nemovitostí žalobce, který by se protnul s opravdovým zájmem žalobce na prodeji nemovitostí tak, aby zde byla shoda alespoň na podstatných náležitostech kupní smlouvy (včetně nejen kupní ceny).

47. Jinými slovy řečeno, přestože tedy z provedených důkazů vyplynulo, že žalobce měl v předmětném období (tj. v roce 2005) zájemce o koupi svých nemovitostí, a to jak v xxx, tak ve xxx, nebylo prokázáno, že by šlo o tzv. vážné zájemce, neboť pouhý obecný zájem o koupi ještě pro takového vážného zájemce nesvědčí. Mezi žalobcem a těmito zájemci nebylo prokázáno, že by byli vůbec na něčem konkrétním ohledně koupě a prodeje nemovitostí fakticky dohodnuti (neznamená to, jak bylo výše uvedeno, že nebyli dohodnuti jen na kupní ceně, ale ani ostatní skutečnosti pro skutečný zájem o koupi nesvědčí – viz zhodnocení výpovědí výše jmenovaných svědků a výše zmiňovaných žalobcem předložených listin) a zejména, že by zde byla dostatečná úroveň pravděpodobnosti, že by žalobce na návrhy těchto zájemců o koupi i skutečně býval přistoupil, či opačně, že by zájemci byli ochotni přijmout návrhy žalobce, tedy, že by k uvažované transakci (nebýt nesprávného úředního postupu) s určitou mírou pravděpodobnosti fakticky došlo.

48. Odvolací soud tedy neshledal důvod, ani po doplnění dokazování a zejména po opětovném zhodnocení všech důkazů ve vzájemných souvislostech, cokoli měnit na svém předchozím závěru, že v projednávané věci nebyly předpoklady vzniku odpovědnosti státu za škodu (ušlý zisk) naplněny. V řízení nebylo prokázáno, že žalobcem tvrzený (a prokazovaný) zájem o prodej nemovitostí po 25.1.2005, by vedl při pravidelném běhu událostí k uzavření konkrétních kupních smluv v roce 2005, neboť zůstal jen v rovině spekulací a obecného nekonkrétního (a nekonkretizovaného) zájmu (některých) subjektů o koupi nemovitostí, a nebyla zde dána ani příčinná souvislost mezi nepřiměřenou délkou řízení o vyloučení

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.

nemovitostí z konkurzní podstaty a žalobcem tvrzenou škodou v podobě ušlého zisku (nebýt nepřiměřeně dlouhého řízení).

49. Navrhoval-li žalobce v odvolacím řízení doplnění dokazování vyjádřením Ing. P. V. P., odvolací soud shledal takový návrh za nadbytečný, a to zejména s odkazem na bod 32. nálezu Ústavního soudu sp.zn. III.ÚS 3456/18, v němž Ústavní soud posoudil předchozí hodnocení výpovědi svědka P. V. P. odvolacím soudem (odvolací soud shledal výpověď tohoto svědka za nevěrohodnou) jako přijatelné. Na tomto závěru by tímto svědkem předložené pouhé písemné vyjádření (v němž tento svědek pouze tvrdil, že nebyl ve své výpovědi ničím a nikým ovlivněn a opětovně tvrdil tytéž skutečnosti, které již uváděl při svém opakovaném výslechu před odvolacím soudem), stejně jako případně další slyšení tohoto (nevěrohodného) svědka, zjevně nemohlo ničeho změnit.

50. Vzhledem k výše uvedeným závěrům, kdy odvolací soud, na rozdíl od soudu I. stupně, neshledal žalobu důvodnou ohledně žalobcem požadovaného nároku na náhradu ušlého zisku související s případným prodejem předmětných nemovitostí, neshledal žalobu důvodnou ani ohledně nároku na náhradu škody ve výši 3 934 330 Kč představující žalobcem tvrzenou vyšší daňovou povinnost na dani z příjmu právnických osob, který s předchozím nárokem obsahově souvisí (nárok na náhradu této škody by mohl žalobci vzniknout jen tehdy, pokud by žalobce současně prokázal, že by při pravidelném běhu událostí předmětné nemovitosti v roce 2005 prodal a za jakou cenu, a že by mu tak vznikla škoda ve výši skutečného rozdílu mezi tím, jak vysokou daň by zaplatil v roce 2005, pokud by již tehdy mohl nemovitosti prodat/nebýt nesprávného úředního postupu/ a jakou daň skutečně zaplatil, když nemovitosti prodal až v roce 2010, 2011).

51. Z výše uvedených důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek ve výroku II. o věci samé změnil podle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o.s.ř. tak, že se žaloba v rozsahu žalobcem požadované částky 25 266 796 Kč s příslušenstvím jako nedůvodná zamítá.

52. Protože žalovaná měla v řízení před soudy všech stupňů plný procesní úspěch, avšak náhrady nákladů za první řízení před soudem I. stupně a za první odvolací řízení se výslovně vzdala a za první i druhé řízení u dovolacího soudu a za řízení u Ústavního soudu jí žádné náklady nevznikly, byla jí přiznána dle ust. § 224 odst. 1 a 2 o.s.ř., § 142 odst. 1 a § 151 odst. 3 o.s.ř. a ust. § 1 a § 2 vyhl.č. 254/2015 Sb. náhrada nákladů řízení za druhé řízení u odvolacího soudu ve výši 1 200 Kč za 4 úkony po 300 Kč (jednání u odvolacího soudu – 8.2.2017, 15.3.2017, 12.4.2017 a 26.4.2017) a dále náhrada za třetí řízení u odvolacího soudu ve výši 900 Kč za 3 úkony po 300 Kč (jednání u odvolacího soudu – 13.11.2019, 27.5.2020 a 29.5.2020), celkem tedy částka 2 100 Kč. Tuto částku bylo uloženo žalobci zaplatit žalované v zákonné lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku dle § 160 odst. 1 o.s.ř. Protože při vyhlášení rozsudku odvolacím soudem došlo ke zřejmé nesprávnosti, kdy právo na náhradu nákladů řízení bylo přiznáno České republice, zatímco správně mělo být uvedeno žalované (byť i žalovanou je Česká republika, ale správně Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti), odvolací soud tuto nesprávnost opravil v písemném vyhotovení tohoto rozsudku s tím, že toto rozhodnutí je tak současně i opravným usnesením ve smyslu ust. § 164 o.s.ř.

53. O náhradě nákladů řízení státu bylo rozhodnuto podle ust. § 148 odst. 1 o.s.ř., když s přihlédnutím k procesnímu neúspěchu to byl žalobce, kdo byl určen povinným zaplatit České republice částku 8 864 Kč za vyplacené znalečné a svědečné.

54. Ve výroku I. o zastavení řízení a v zamítavém výroku III. nebyl rozsudek soudu I. stupně odvoláním dotčen, proto nebyl ani odvolacím soudem přezkoumáván a nabyl v tomto rozsahu samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze do dvou měsíců od jeho doručení podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v I. stupni; přípustnost dovolání je oprávněn posoudit dovolací soud.

Praha 29. května 2020

JUDr. Helena Karetová v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. R.